

OERRR

Vet Vogelpakket

- Recepten voor lekkere snacks
- Maak zelf een vogelvilla
- Een bouwmarkt voor vogels??
- Tuinvogelbingo
- En nog veel meer!

Maak van
je tuin
een paradijs
voor vogels

Vogels Spotten

Dit zijn de meest voorkomende tuinvogels in Nederland. Welke heb jij al gespot?

Huismus

De bruinigrijze huismus heeft het liefst een groene haag als schutting: daar kan hij zich fijn in verstoppen én hij kan er aan twee kanten uitvliegen. Handig, als ie zowel bij jou als bij je burens eten wil zoeken. Een huismus woont graag in een beschut holletje, onder daken of in een nestkastje. Hij is niet bepaald een pietje precies: z'n nestje is een slordig bouwsel van takjes, gras, dierenharen en veertjes.

Koolmees

Koolmeesjes herken je meteen aan hun gele buikje en een zwarte 'stropdas'. Ze kunnen supergoed andere vogels nadoen, maar fluiten of zingen dan nét wat harder. Deze driftkikker houdt niet zo van concurrentie: als er eten te halen is, jaagt hij andere vogels fanatiek weg. Hang je dus in de winter een vetbol op? Dan zijn koolmezen er als eerste bij en halen ze met het grootste gemak allerlei acrobatische toeren uit om de lekkerste hapjes op te eten.

Pimpelmees

Net als koolmezen heeft een pimpelmees een geel buikje. Hij heeft alleen geen zwarte 'stropdas' en je kunt 'm ook herkennen aan z'n blauwe petje en vleugels. Pimpelmezen zijn ideale tuinhulpjes om je planten te beschermen tegen rupsen: die eten ze namelijk het allerliefst. Die rupsen zijn trouwens ook nog eens heel gezond: ze zitten bomvol eiwitten. Pimpelmezen zijn verlegen, maar wel slim.

Merel

Merelmanneltjes zijn zwart en hebben een opvallende feloranje snavel; vrouwtjes zijn bruin met een 'gewoon' oranje snavel. Merels zijn echte alleseters: ze lusten vruchten, zaden, bessen, spinnen, pissebedden, slakken, oormurmen, regenwormen en allerlei andere insecten. Die vind je vooral op of in de grond, vandaar dat je merels vaak door de tuin ziet hippen. Laat 's winters vooral de bladeren in je tuin liggen, want daar leven de diertjes die een merel graag eet!

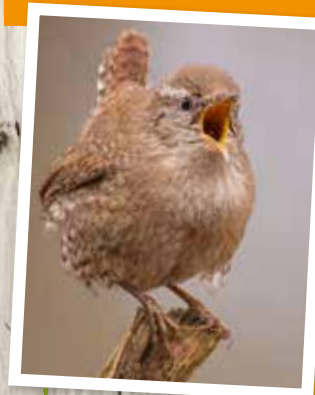

Roodborstje

Roodborstjes heten precies zoals ze eruitzien: ze hebben borstveren in het... rood. Maar die krijgen ze pas als ze volwassen zijn. Jonkies hebben gewoon bruine borstveren. Dat is om ervoor te zorgen dat de kleintjes geen agressie bij hun ouders opwekken. Roodborstjes zijn namelijk echte vechtersbazen! Als je dus een roodborstje tegen een raam ziet tikken, dan betekent dat niet dat hij naar binnen wil: hij probeert gewoon zijn spiegelbeeld weg te jagen.

Winterkoning

Dit onopvallende bruinige vogeltje kun je goed herkennen aan zijn opgewipte staart, maar vooral aan het geluid dat hij maakt. Dit op een-na-kleinste vogeltje van Nederland kan namelijk HEEL HARD ZINGEN! Een winterkoninkje eet het liefst insecten, rupsen en spinnen. Met z'n kleine, fijne snaveltje heeft hij die zo te pakken. Het liefst woont een winterkoning in een tuin met veel dichte struiken en klimop. Daar kan hij zich goed in verstoppen.

TIP!

Maak er een spelletje bingo van. Achter op dit boekje vind je een tuinvogel-bingokaart!

Maak zelf een vogelvilla

Zelf een vogelhuisje maken, is helemaal niet moeilijk.

Bonus: je mag helemaal zelf bepalen hoe ie er aan de buitenkant uit komt te zien!

Wat heb je nodig?

- Plankjes van onbehandeld hout, het liefst met het FSC-keurmerk (check de bouwtekening voor de afmetingen). Zorg dat je plankjes minstens 1,5 centimeter dik zijn, zodat je vogelvilla in de zomer niet te warm wordt en in de winter niet te koud.
- Spijkers, schroeven of houtlijm
- Scharnierelement
- Een zaag en een boor

Hoe maak je het?

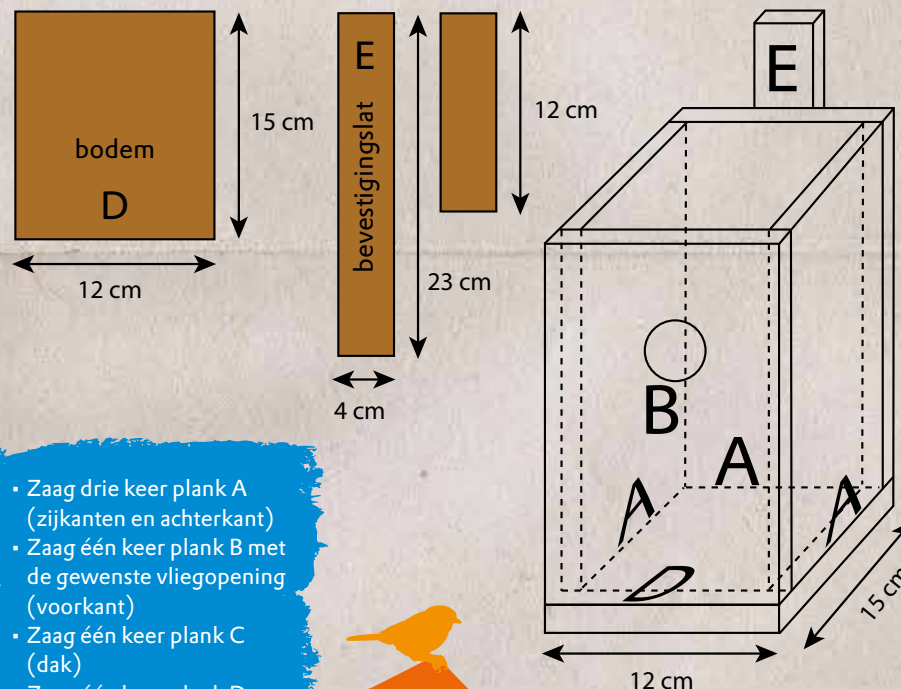
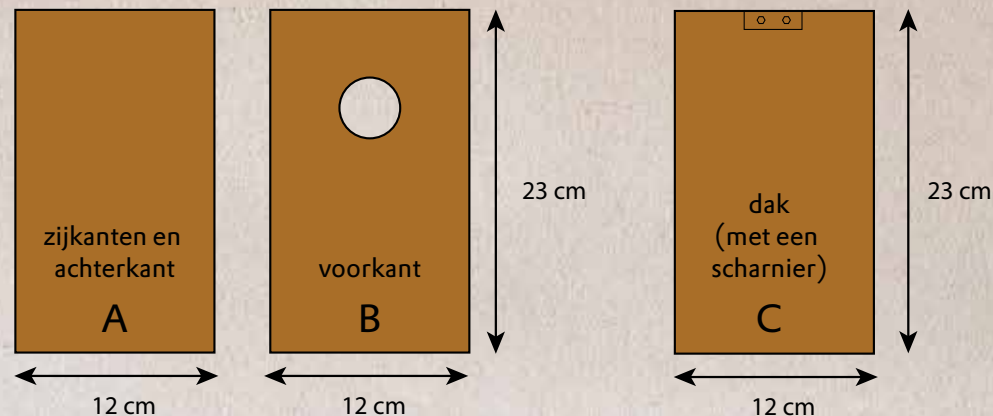
1 Zaag alle plankjes en de bevestigingslat volgens de maten op de bouwtekening. Is je hout dikker dan 1,5 cm? Pas dan de afmetingen van de plankjes daarop aan.

2 Boor een rond gat in de plank voor de voorkant van je vogelhuis. Dit wordt de vliegopening, oftewel de ingang. Voor pimpelmeesjes, kuifmezen en zwarte mezen is een gat van 26 mm voldoende. Koolmeesjes zijn ietsje steviger: voor hen moet de vliegopening 30-32 mm groot zijn.

3 Bevestig alle plankjes - behalve die voor het dakje - aan elkaar volgens de bouwtekening met schroeven, spijkers of lijm.

4 Zit je huis stevig in elkaar? Bevestig dan het dakje met het scharnierelement. Daarmee kun je 'm makkelijk weer openen als het tijd is om je vogelvilla schoon te maken!

5 Bevestig de twee bevestigingslatten op elkaar. zo ontstaat er ruimte om het dakje te openen. Je hangt je vogelvilla op aan een boom of muur met een spijker door de bevestigingslat. Hoe rustiger de plek - uit de wind en buiten het bereik van katten-, hoe groter de kans dat vogels zich veilig voelen en naar binnen durven!

- Zaag drie keer plank A (zijanten en achterkant)
- Zaag één keer plank B met de gewenste vliegopening (voorkant)
- Zaag één keer plank C (dak)
- Zaag één keer plank D (bodem)
- Zaag één keer planken E (bevestigingslat)

Lekkere-trek-vogel-snacks!

Vogels mag je het hele jaar door verwennen met lekkere hapjes: in het voorjaar kunnen ze wel wat energie gebruiken voor het bouwen van hun nest en in het najaar kun je ze helpen om reserves op te bouwen voor de winter, als er niet zoveel voedsel meer te vinden is in de natuur. Hieronder vind je een aantal recepten voor snacks waar de vogels bij jou in de buurt heel blij van worden!

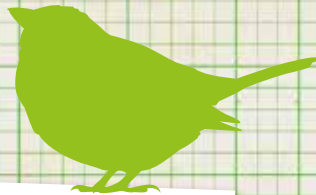
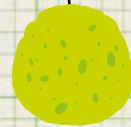
Wat kun je ze geven?

WEL

Altijd fijn: gewoon vers drinkwater, eventueel met een beetje suiker erin zodat het water niet bevroert. Vogelzaad, bessen, fruit, klokhuizen, schillen, gewelde krenten en rozijnen, onge-zouten ongebrande (pel) pinda's en noten, speciale vogelpindakaas en vetbollen. Haal wel altijd het netje van vetbollen: vogels kunnen hier lelijk in verstrikt raken!

NIET

Melk: dat is erg ongezond voor vogels. En zout voedsel, zoals gewone pindakaas en gewoon brood.

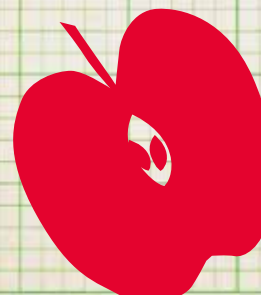

In de winter kan het soms lastig zijn voor vogels om eten te vinden, helemaal als het vriest. Je kunt ze een handje helpen door op beschutte plekjes in je buurt, tuin of balkon wat vogelzaad te strooien. Of nog leuker: maak een snoeproute, compleet met pinda-slingers of winterijsjes. Kijk hiernaast voor nog meer vogelsnackinspiratie!

Vette Vogeltaart

- Bekleed een taartvorm met huishoudfolie.
- Smelt een kilo plantaardig frituurvet en laat het daarna weer iets afkoelen.
- Voeg vogelzaad aan het vet toe tot er een mooie substantie ontstaat.
- Voeg krenten, rozijnen, havermout of stukjes appel toe.
- Roer je mengsel regelmatig tot de hele brij helemaal is afgekoeld.
- Giet het in de taartvorm.
- Versier de bovenkant met ongezouten, ongebrande pinda's en noten, gedroogde sinaasappelstukjes, popcorn (niet gezoet of gezouten), cranberries of zonnebloempitten.
- Laat de vogeltaart één dag opstijven en zet 'm dan op een plek in de tuin waar je hem vanuit je huis goed kunt zien zodat je naar de smikkelende vogels kunt kijken!

TIP
Maak een
snoep-
route!

Appelhartjes

- Snijd een appel doormidden
- Snijd voorzichtig een hartvormpje uit het midden van de appelhelften. Zorg ervoor dat je het hele klokhuis verwijderd.
- Meng wat vogelzaad met vogelpindakaas
- Stop dit mengsel in de hartvormpjes die je hebt uitgesneden
- Maak een touwtje vast aan (het steeltje van) de appel en hang de appel op een mooi rustig plekje waar de vogels er goed van kunnen smullen!

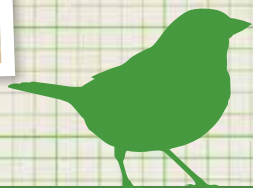

Snackslinger

- Haal een touwtje door het oog van een dikke (stop)naald en maak een knoop aan het einde van het touw.
- Rijg de doppelnaalden aan elkaar door met je naald door de naalden te prikken.
- Maak je pindaslinger zo lang als je wil! Hang de slinger op een mooi plekje in je tuin, balkon of straat.

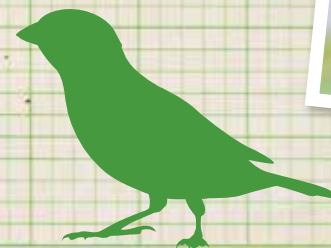
Winterijsje

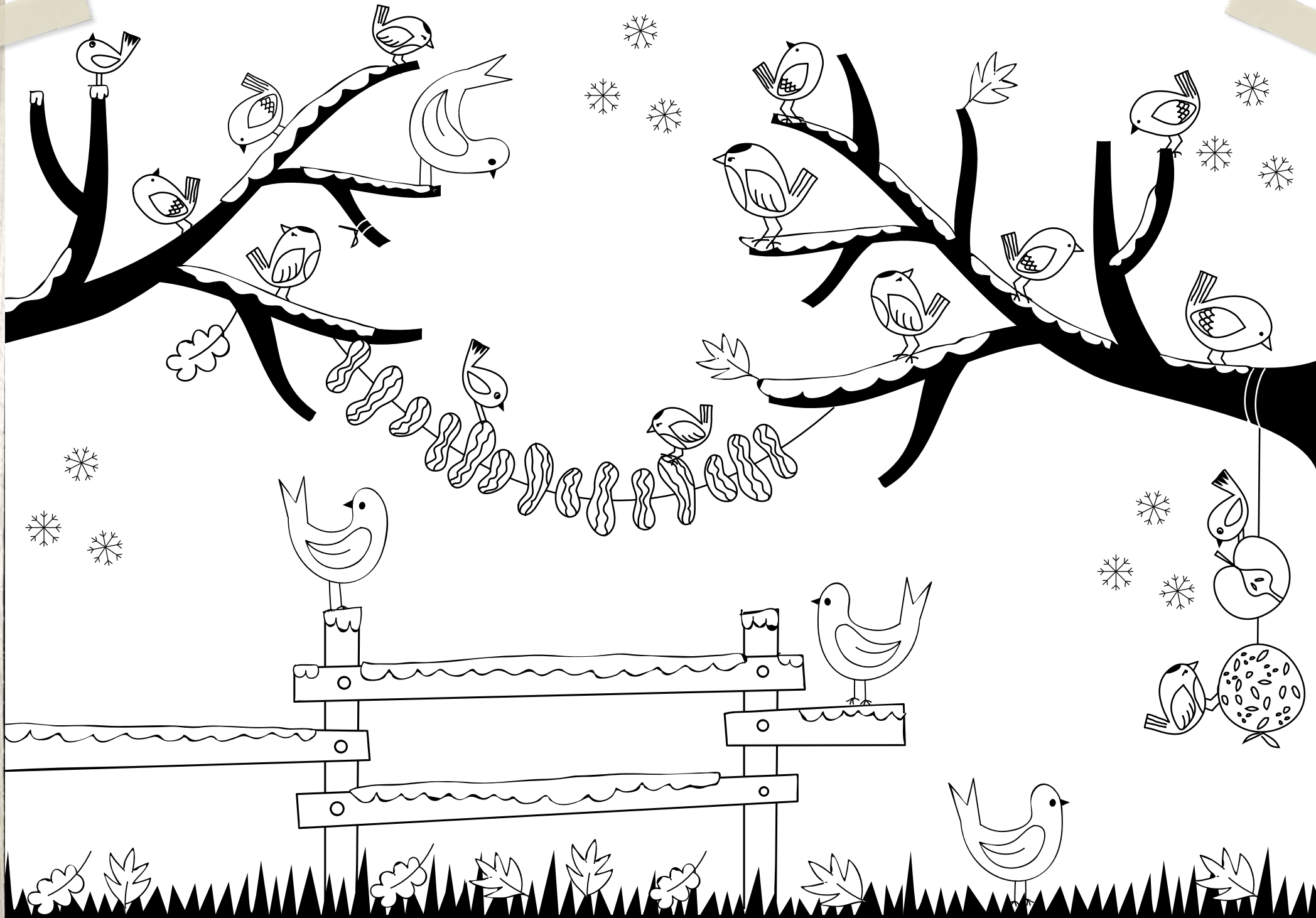
- Haal een flink stuk draad door een dikke (stop)naald.
- Prik voorzichtig met de naald door de punt van een ijshoortje.
- Haal het draad door het ijshoortje en maak een knoop.
- Nu heb je een touwtje waarmee je het hoortje kunt ophangen.
- Vul een bakje met vogelzaadjes.
- Smeer met een lepel de bovenkant van het hoortje in met vogelpindakaas.
- Dip het ingesmeerde ijshoortje in de zaadjes, totdat alle pindakaas bedekt is.
- Zoek buiten een beschut plekje en hang je ijsje een flink stuk boven de grond op.

Dikke Dennenappel

- Zoek één of meer flinke dennenappels. Hoe droger, hoe beter want dan staan de schubben meer open.
- Knoop een touwtje vast aan de dennenappel om 'm straks aan op te kunnen hangen.
- Stop nu met een vork of lepel zoveel mogelijk vogelpindakaas in de dennenappel. Eventueel kun je de pindakaas eerst mengen met wat vogelvoer of rozijntjes.
- Smeer de buitenkant van de dennenappel ook in met de vogelpindakaas en rol 'm tot slot nog door wat vogelvoer.
- Jouw dikke dennenappel is klaar om buiten op te hangen!

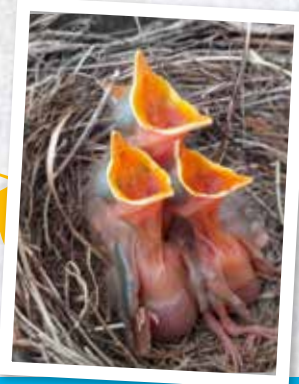
Fijn voor vogels

Goed nieuws! Er is een heleboel wat jij zelf kunt doen om de vogels bij jou in de buurt te helpen:

Bouwmarkt voor vogels

Vogels richten hun huisje graag in met takjes, grasjes, stukjes riet, stro, droge blaadjes of stukjes mos, wol en haren van dieren. Je kunt ze op weg helpen door in de buurt van je vogelvilla deze bouwmaterialen neer te leggen. Des te makkelijker is het voor ze om een warm nestje te bouwen!

Ben je dus buiten aan de wandel en vind je iets dat geschikt is als nestmateriaal? Neem het mee en leg het neer op een plekje uit de wind bij jou in de buurt, tuin of balkon. Je kunt eventueel ook een schaal of bakje gebruiken. De beste tijd om je bouwmarkt te openen is februari, als de meeste vogels beginnen met het bouwen van hun nest.

Troep moet!

Een strak gemaaid gazon en strakke schuttingen? Dat vinden vogels maar niks. Want in zo'n tuin kunnen ze geen nest bouwen of zich verstoppen. Kortom: een beetje troep in de tuin, dat is goed! Hoopjes met afgewaaide takken en blaadjes? Lekker laten liggen dat soort rommelhoekjes. Want niet alleen vogels vinden dat fijn, ook egeltjes kruipen er graag in weg, net als insecten trouwens.

Waterbak

Als het buiten vriest, vinden vogels het maar wat fijn als je schoon, vers drinkwater voor ze neerzet.

Handig: Als je een beetje suiker oplost in het water, befrist het niet. Zorg er wel voor dat je een klein bakje gebruikt voor je winterse drinkplaats: als vogels in de kou gaan badderden, dan bevriezen ze zelf! Zet het bakje wat hoger neer zodat de vogels niet verrast worden door een kat.

Winterse Weetjes

Vliegend slapen? Sommige vogels kunnen dat! Er blijft tijdens hun slaap één hersenhelft actief, die in contact staat met één oog. Zo botsen ze nergens tegenaan.

Ijsvogels, die houden helemaal niet van ijs! Want als water bevroren is, dan kan hij namelijk geen vis vangen.

Wist je dat er ook in Nederland veel vogels

overwinteren? De winters zijn hier minder koud dan in het noorden van Europa en er is genoeg voedsel te vinden voor deze 'wintergasten'. Rond maart vertrekken de eerste weer naar huis.

Hoor je 's nachts een vogel zingen? Je hebt de meeste kans dat het een roodborstje is.

Woordzoeker

WINTERKONINKJE	RUPS	PINDA	VOGELHUISJE	SMIENT
PIMPELMEES	SNAVEL	ROODBORSTJE	EEND	BESSEN
NESTKAST	IJSVOGEL	ZWAAN	KUIFMEES	VOGELZAAD
OVERWINTEREN	HUISMUS	KRAAI	BROEDEN	FLUITEN
MEREL	VOGELBAD	BOOMKLEVER	BOOM	FUUT
DENNENAPPEL	VETBOL	EI	VEREN	

E	J	K	N	I	N	O	K	R	E	T	N	I	W	L
I	E	O	R	C	A	N	T	U	U	F	O	J	E	E
D	E	N	N	E	N	A	P	P	E	L	M	S	T	N
O	K	P	D	V	E	A	I	S	J	O	E	V	N	E
V	U	B	F	O	D	W	M	E	S	B	R	O	R	S
E	I	E	L	G	E	Z	P	A	I	T	E	G	E	T
R	F	S	H	E	O	N	E	I	U	E	L	E	V	K
W	M	S	L	L	R	Z	L	A	H	V	K	L	E	A
I	E	E	E	B	B	O	M	A	L	O	I	A	L	S
N	E	N	V	A	A	V	E	R	E	N	L	G	K	T
T	S	O	A	D	N	E	E	K	G	R	B	P	M	I
E	E	K	N	E	J	T	S	R	O	B	D	O	O	R
R	L	I	S	M	I	E	N	T	V	R	A	E	O	E
E	P	V	O	G	E	L	Z	A	A	D	O	M	B	M
N	F	L	U	I	T	E	N	S	U	M	S	I	U	H

WAT IS OERRR?

Regenwormen zoeken na een regenbui, de geur van paddenstoelen in het bos, tintelende rode wangen van het buitenspelen. Zelf de natuur ontdekken en ervan genieten. **DAT is OERRR.**

OERRR bruist van de ideeën voor activiteiten die je buiten kunt doen. Dicht bij huis, in je tuin, op straat of in het bos. Kies je voor OERRR, dan kies je bewust voor het behoud van de natuur voor je kind, nu en later.

MAAK JE KIND LID VAN OERRR EN KRIJG:

- elk seizoen post met tips en activiteiten om de natuur te ontdekken
- korting op uitjes in de natuur
- spelen bij Speelnatuur op locaties door het hele land
- een uitnodiging voor de Wilde Buiten Dagen
- een mooi welkomstcadeau

Meld je kind nu aan via OERRR.nl/kindlid

OERRR VOOR JE HELE GEZIN

Ontdek samen de natuur en word met je hele gezin natuurbeschermer. Jullie ontvangen de voordelen van een Natuurmonumenten-lidmaatschap en je kind(eren) ontvangen het programma van OERRR.

Meld je kind nu aan via OERRR.nl/gezinlid

Tuinvogelbingo

Speel tuinvogelbingo van OERRR en ontdek welke vogels er allemaal in jouw tuin rondvliegen!

OERRR

Wil je meer bingokaarten?

Scan de QR-code of ga naar: [OERRR.nl/vogelbingo](https://www.oerrr.nl/vogelbingo) om ze te downloaden en printen!

